

JESTE LI IH VIDJELI?

■ Kolombatovićev dugoušan
(*Plecotus kolombatovici*)

■ Kolonija dugouhих šišmiša
na tavanu (*Plecotus sp.*)

■ Mali potkovnjak
(*Rhinolophus hipposideros*)

Sa 33 zabilježene vrste Hrvatska se bogatstvom i raznolikošću faune šišmiša svrstava u sam europski vrh. Razlog tomu je njezin geografski položaj, ali i raznolika te još uvijek očuvana staništa. Šišmiši su rasprostranjeni gotovo posvuda, a tijekom života nastavaju različite tipove staništa. Najčešće su to listopadne šume koje obiluju hranom (kukcima) te mnoštvom prirodnih skrovišta (duplji, šupljina ispod kore i sl.), ali i livade, rijeke i jezera. Kao zimska skloništa najčešće im služe špilje, jame, pukotine stijena i napušteni rudnici. Mnoge vrste brojne su i u gradovima jer su se prilagodile suživotu s ljudima, sklanjajući se po tavanima, pukotinama u zidovima, a često ih se može vidjeti i kako love oko uličnih svjetiljki.

Na žalost, zbog različitih ljudskim djelatnosti, šišmiši su danas jedna od globalno najugroženijih skupina. Osim zbog sve bržeg nestajanja i fragmentacije njihovih prirodnih staništa te prekomjerne uporabe pesticida, najčešće stradavaju zbog straha i predrasuda ljudi, proizašlih iz neznanja.

Kako bismo očuvali šišmiše, moramo utvrditi gdje žive. Dovoljno je započeti već u vašem mjestu. Ako mislite da ste otkrili jednu od lokacija kolonije šišmiša na tavanu crkve, dvorca, zgrade ili kuće, ispunite priloženi formular i pošaljite nam ga. Netko od stručnjaka za šišmiše javit će vam se kako bi točno utvrdio o kojoj je vrsti riječ.

Priključite se akciji inventarizacije kolonija šišmiša na tavanima i tako pridonosite njihovu očuvanju!

Saznajte više na:
www.dzpz.hr
svibanj, 2007.

Nakladnik: Državni zavod za zaštitu prirode • Uredili: Kristijan Čivić i Ana Štrbenac • Ilustracija: Vida Posavec Vukelić i Maja Gluhaković
Fotografije: Igor Pavlinić • Oblikovanje: Ermego d.o.o. • Tisak: Kastmiller d.o.o.

■ Kolombatovićev dugoušan
(*Plecotus kolombatovici*)

Jeste li znali?

- Šišmiši su jedini sisavci koji aktivno lete. Pojedine su vrste zbog osebnog oblika krila (kratka i široka) izrazito pokretljive na malom prostoru, pa čak mogu lebdjeti u mjestu poput kolibrića. Dugouhi šišmiši mogu u letu izvaditi pauka iz mreže a da ju gotovo i ne oštete!
- Svi se europski šišmiši hrane samo kukcima od kojih su mnogi i štetnici, pa su šišmiši iznimno korisni u regulaciji njihove brojnosti.
- Budući da su aktivni noću kada im vid nije od velike koristi, šišmiši se za lov i snalaženje u prostoru služe ehokokacijom – sustavom snalaženja u prostoru pomoću zvuka. Pojedine vrste mogu u letu u potpunom mraku locirati plijen veličine svega 2 milimetra.
- Kako bi preživjeli zimu, zbog niskih temperatura i nedostatka hrane nepovoljan dio godine, šišmiši su razvili posebnu prilagodbu – hibernaciju (zimski san) – tijekom koje su životne funkcije usporene, a temperatura jedva nešto viša od okoline. Za to vrijeme najčešće se sklanjaju u podzemlje gdje su temperature relativno niske ali stalne.
- Najmanji šišmiši, od kojih neki žive i u Hrvatskoj, mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*) i patuljasti šišmiš (*Pipistrelus pipistrelus*), teže svega 2 do 4 grama.
- U usporedbi s ostalim sisavcima iste veličine (npr. glodavcima) mogu živjeti vrlo dugo. Tako su zabilježeni primjerci stari i preko 30 godina.
- **Svi su šišmiši u Hrvatskoj strogo zaštićeni Zakonom o zaštiti prirode.**

- skloništa
- ➔ lovnja područja/hranilišta
- ➔ izmjena zimskih i ljetnih skloništa

JESTE LI IH VIDJELI?

PODATCI O NALAZU ŠIŠMIŠA

Datum opažanja:

Nalazište (grad, mjesto, naselje):

Geografske koordinate (ako je moguće): x y

Opis nalazišta (npr. tavan crkve/zgrade, dvorac i sl.):

<input type="text"/>

Opis kolonije šišmiša (brojnost, veličina):

<input type="text"/>

Fotografija nalazišta: DA / NE

Fotografija šišmiša: DA / NE (označiti križićem)

PODATCI O PROMATRAČU

Ime i prezime:

Kontakt: e-mail Telefon

**Državni zavod
za zaštitu prirode**
Trg Mažuranića 5
10 000 Zagreb

**ZA AKCIJU INVENTARIZACIJE
KOLONIJA ŠIŠMIŠA**